

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**

Biroul permanent al Senatului
Bp 255 16.6.2019

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
Inregistrat nr. 3113
Data 18.06.2019

Către: Biroul Permanent al Camerei Deputaților

Biroul permanent al Camerei Deputaților
inițiative legislative

Nr. 355 din 03.06.2019

În temeiul art. 92 din Regulamentul Camerei Deputaților și în baza art. 74 alin. (4) din Constituția României, vă înaintez, spre dezbateră și adoptare, **proiectul de lege privind organizarea și desfășurarea votului electronic.**

În numele inițiatorilor:

Eugen Tomac, PMP

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
Înregistrat nr. <u>3113</u>
Data <u>18.06.2019</u>

LEGE

privind organizarea și desfășurarea votului electronic

EXPUNERE DE MOTIVE

Dreptul la vot recunoscut de Constituție cetățenilor români și caracterul universal al acestuia obligă statul român să asigure o paletă cât mai largă de modalități de exercitare a acestuia, astfel încât cetățenii să își poată exprima opțiunile electorale cu ușurință, fără a împieta viața de zi cu zi a acestora.

La alegerile prezidențiale din anul 2014, foarte mulți români din diaspora și din R. Moldova nu au reușit să își exercite dreptul la vot. Secțiile de votare amenajate nu au fost suficiente. Scenariul s-a repetat în anul 2019, la alegerile europarlamentare, atunci când mii de cetățeni nu au putut vota, chiar dacă au stat la coadă ore în șir.

Pentru a se evita astfel de situații și ținând seama de numărul din ce în ce mai mare al deținătorilor de computere personale și de extinderea rețelei de internet, prezenta propunere legislativă are ca obiect instituționalizarea exercitării dreptului de vot prin mijloace electronice, în scopul facilitării procedurii de vot.

Votul electronic reprezintă o alternativă posibilă la votul exprimat în secțiile de votare. Destinatarii propunerii legislative sunt cetățenii români, îndeosebi alegătorii tineri, indiferent unde aceștia își au domiciliul sau reședința.

Potrivit propunerii legislative, Autoritatea Electorală Permanentă, precum și misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României au obligația de a întocmi și de a păstra registre electorale în format electronic și pe suport de hârtie.

Alegătorii care optează pentru exercitarea în mod electronic a dreptului de a vota se adresează Autorității Electorale Permanente pentru a fi înscrși în registrul electronic. Exercițarea dreptului de vot electronic se face pe baza certificatului de alegător, al cărui model se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Autorității Electorale Permanente.

Certificatul de alegător se eliberează de către Autoritatea Electorală Permanentă fiecărui cetățean român înscris în registrul electronic al alegătorilor.

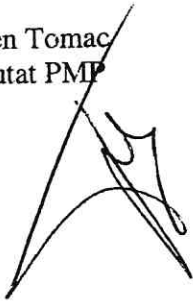
Propunerea legislativă prevede, de asemenea, procedura de vot electronic.

Votul electronic, ca modalitate alternativă de vot, face obiectul Recomandării Rec(2004)11 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind standardele legale, operaționale și tehnice pentru votul electronic, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 30 Septembrie 2004. În sensul interpretării Recomandării, votul electronic facilitează exercitarea dreptului electoral în alte locații decât secția de votare, înlesnește exprimarea votului și participarea la alegeri a tuturor cetățenilor, indiferent dacă au domiciliul sau reședința în țară sau în străinătate. De asemenea, acest canal alternativ de vot facilitează participarea la scrutinele electorale a persoanelor cu dizabilități sau a celor cu dificultăți de deplasare.

Statul român va oferi, prin implementarea votului electronic, o mai mare libertate de exprimare a dreptului de vot și va asigura, în acest fel, accesul mai larg la scrutinele electorale pentru cetățenii români de pretutindeni.

În numele inițiatorilor,

Eugen Tomac
Deputat PMP

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Eugen Tomac', written over the printed name and title.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
Înregistrat nr. <u>3113</u>
Data <u>18.06.2013</u>

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

CAMERA DEPUTAȚILOR

Proiect

LEGE **privind organizarea și desfășurarea votului electronic**

Capitolul I **Scopul și domeniul de aplicare a legii**

Art. 1. Prevederile prezentei legi reglementează modul de organizare și desfășurare a exercitării în mod electronic a dreptului de vot, în scopul facilitării procedurii de votare pentru cetățenii români.

Art. 2. Cetățenii români, care au drept de vot conform legislației române și au domiciliul sau reședința în România sau în străinătate, își pot exercita acest drept și în conformitate cu prevederile prezentei legi.

Art. 3. Votul electronic poate fi exprimat în cadrul alegerilor parlamentare, alegerilor prezidențiale și, respectiv, alegerilor pentru Parlamentul European și reprezintă o posibilitate alternativă de vot, față de votul la urne.

Capitolul II **Înregistrarea alegătorilor în registrul electronic electoral**

Secțiunea 1 *Cererea de înregistrare*

Art. 4. (1) Cetățenii români cu domiciliul în România care doresc să își exercite votul în mod electronic trebuie să adreseze o cerere de înscriere în registrul electronic al alegătorilor, Autorității Electorale Permanente.

(2) Cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate care doresc să își exercite votul în mod electronic vor adresa o cerere de înscriere în registrul electronic electoral, la misiunea diplomatică a României din statul de domiciliu sau reședință sau la oficiul consular al

României în a cărei/cărui circumscripție consulară aceștia își au domiciliul sau reședința.

(3) Cererea prevăzută la alin. (1), respectiv alin. (2), trebuie adresată cu cel puțin 30 de zile înainte datei scrutinului. În cazul transmiterii cererii prin corespondență, va fi avută în vedere data poștei.

(4) În cazul cetățenilor români cu domiciliu sau reședință în statele în care România nu are misiune diplomatică sau oficiu consular, cererile sunt adresate misiunii diplomatice a României care reprezintă statul român în statul respectiv.

(5) În cazul cetățenilor români cu domiciliul sau reședința în state cu care România nu are stabilite relații diplomatice sau consulare sau în care România nu are misiune diplomatică acreditată sau oficiu consular acreditat, cererea menționată la alin. (2) este transmisă celei mai apropiate misiuni diplomatice sau consulare a României.

Art. 5. (1) Cererea de înregistrare în registrul electronic electoral va conține numele, prenumele, data nașterii, codul numeric personal și adresa de domiciliu sau reședință a solicitantului, precum și datele de identificare ale Cărții de Identitate: serie, număr, data și locul emiterii.

(2) Cererea va fi însoțită de o copie autenticată, în conformitate cu legea română sau legislația statului de domiciliu sau reședință de pe documentul care atestă cetățenia română a solicitantului, respectiv domiciliul sau reședința acestuia în statul respectiv.

(3) Autorității Electorale Permanente, respectiv misiunii diplomatice sau oficiului consular al României căruia i-a fost adresată cererea inițială, i se va notifica orice modificare a datelor cuprinse în cerere menționată la alin. (2), nu mai târziu de 30 de zile înainte datei scrutinului.

(4) Datele cuprinse în cererea de înregistrare sunt păstrate de către Autoritatea Electorală Permanentă, respectiv misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale României cu respectarea legislației în vigoare în materia protecției datelor personale.

Art. 6. Cetățenii români au dreptul să-și modifice opțiunea de a vota electronic oricând, cu respectarea termenului prevăzut la art. 4 alin. (3). În cazul în care un cetățean român care și-a exprimat opțiunea de a vota electronic se prezintă în ziua scrutinului la o secție de votare stabilită conform legii, se aplică prevederile art. 9 (5) ale prezentei legi.

Secțiunea a-2-a

Întocmirea și administrarea registrului electronic electoral

Art. 7. (1) Autoritatea Electorală Permanentă realizează, cu cel puțin 15 zile înainte de data scrutinului, pe baza cererilor depuse în condițiile de la art. 5, un centralizator în format electronic al datelor cetățenilor care și-au exprimat intenția de a vota electronic, denumit registrul electronic electoral.

(2) Misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României din străinătate vor pune la dispoziție de îndată, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe, a Autorității Electorale Permanente și a Ministerului Afacerilor Interne listele cu cetățenii care și-au exprimat

opțiunea de a vota electronic, în vederea completării registrului electronic electoral.

(3) Modelul registrului electronic electoral va fi stabilit prin Hotărâre a Guvernului la propunerea Autorității Electorale Permanente și a Ministerului Afacerilor Interne în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(4) Autoritatea Electorală Permanentă, precum și misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României au obligația de a verifica și actualiza datele din registrul electronic electoral cu cel puțin 25 de zile înainte de data fiecărui scrutin, pe baza informațiilor primite în baza art. 5 alin. (3), precum și pe baza datelor primite de la autoritățile române competente.

Art. 8. (1) Autoritatea Electorală Permanentă transmite registrul electronic electoral Biroului Electoral Central, cu cel puțin 10 zile înainte de data scrutinului.

(2) Registrul electronic electoral va fi transmis de îndată, atât în format electronic, cât și pe suport de hârtie, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe, misiunilor diplomatice sau oficiilor consulare ale României, iar prin intermediul Biroului Electoral Central, Birourilor Electorale de Circumscripție.

(3) Birourile electorale vor folosi registrul electronic electoral pentru a preveni votarea, de către aceeași persoană, atât electronic, cât și personal la secțiile de votare din țară sau din străinătate.

Capitolul III **Certificatul de alegător și buletinul electronic de vot**

Secțiunea 1 *Certificatul de alegător*

Art. 9. (1) Certificatul de alegător este un document prevăzut cu elemente de siguranță, necesar pentru validarea votului electronic și include datele de accesare a buletinului electronic de vot, de tip utilizator și parolă formată din 6 cifre, care asigură unicitatea votului electronic.

(2) Modelul și conținutul certificatului de alegător sunt stabilite prin Hotărâre a Guvernului la propunerea Ministerului Afacerilor Interne, a Ministerului Afacerilor Externe și a Autorității Electorale Permanente.

Costurile necesare pentru emiterea certificatelor de alegător sunt prevăzute în bugetul Ministerului Afacerilor Interne, într-un capitol bugetar distinct.

Autoritatea Electorală Permanentă completează, pe baza datelor din registrul electronic electoral, câte un certificat de alegător pentru fiecare cetățean român înscris în acest registru.

(5) În cazul în care un cetățean român înscris în registrul electronic electoral se prezintă în ziua scrutinului la secția de votare unde își are domiciliul sau din cadrul misiunii diplomatice sau a oficiului consular al României sau la alte secții de votare din străinătate sau din țară, în scopul exercitării dreptului de vot, acesta are obligația de a prezenta certificatul de alegător sigilat biroului electoral din secția de votare pentru a dovedi că nu și-a exercitat dreptul de vot electronic.

Secțiunea a 2-a
Procedura transmiterii certificatului de alegător

Art. 10. (1) În vederea exercitării votului electronic, Autoritatea Electorală Permanentă eliberează certificatul de alegător fiecărui cetățean român înscris în registrul electronic al alegătorilor.

(2) Instrucțiunile privind procedura exprimării votului electronic sunt elaborate de Autoritatea Electorală Permanentă în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 11. (1) Autoritatea Electorală Permanentă va transmite, prin poștă și cu confirmare de primire, fiecărui cetățean român înscris în registrul electronic electoral, certificatul de alegător și instrucțiunile privind procedura exercitării votului electronic, într-un plic sigilat, cu cel puțin 15 zile înainte de ziua scrutinului.

(2) Documentele necesare exercitării votului electronic de către cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate vor fi transmise prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe, misiunilor diplomatice sau oficiilor consulare ale României.

(3) În cazul organizării unui al doilea tur de scrutin, exercitarea dreptului de vot se face potrivit dispozițiilor legii electorale în vigoare.

Art. 12. (1) Costurile aferente expedierii certificatului de alegător și a instrucțiunilor cu privire la exercitarea votului electronic cetățenilor români cu domiciliul în România sunt suportate de către Ministerul Afacerilor Interne.

(2) Costurile aferente expedierii documentelor necesare exercitării votului electronic de către cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate sunt suportate de către misiunea diplomatică sau oficiul consular al României, din bugetul Ministerului Afacerilor Externe.

Secțiunea a 3-a
Buletinul electronic de vot

Art. 13. (1) Buletinul electronic de vot este întocmit de către Autoritatea Electorală Permanentă și conține lista electorală specifică fiecăror alegeri.

(2) Buletinul electronic de vot poate fi accesat de către cetățenii români înscriși în registrul electronic electoral pe un portal de internet creat și administrat de către Autoritatea Electorală Permanentă.

Capitolul IV
Procedura de vot

Art. 14. (1) Exercițarea dreptului de vot, în sensul prezentei legi, se realizează prin marcarea electronică corespunzătoare, conform instrucțiunilor elaborate de Autoritatea Electorală Permanentă, a patruleterului care cuprinde lista de candidați sau candidatul pe care îl votează.

(2) În vederea accesării buletinului electronic de vot, alegătorul se va identifica prin codurile menționate în certificatul de alegător. Opțiunea electorală se va realiza prin bifarea, pe

buletinul electronic de vot, a propriei alegeri.

(3) Corectitudinea votului exprimat se verifică de către alegător prin validarea opțiunii sale electorale. Acest lucru se va realiza prin introducerea codului numeric personal.

Art. 15. (1) Accesarea buletinului electronic de vot se va face în intervalul orar stabilit de Autoritatea Electorală Permanentă pentru fiecare alegeri.

(2) La ora închiderii turului de scrutin, Autoritatea Electorală Permanentă va opri accesarea buletinului electronic de vot.

Capitolul V

Efectuarea automată a numărătorii voturilor

Art. 16. (1) După încheierea votării, sistemul electoral electronic procesează voturile electronice.

(2) Opțiunile alegătorilor exprimate prin votul electronic sunt transmise de către Autoritatea Electorală Permanentă, Biroului Electoral Central, în vederea centralizării rezultatelor alegerilor.

Capitolul VI

Auditarea sistemului electronic de vot

Art. 17. (1) Sistemul electronic de vot este auditabil.

(2) După oprirea accesării buletinului electronic de vot de către Autoritatea Electorală Permanentă, programul sistemului electronic de vot va efectua auditul final, constând într-o comparație între rezultatul numărătorii voturilor exprimate electronic cu suma rezultatelor numărătorii voturilor primite de către candidați. Dacă cele două rezultate sunt identice, scrutinul este validat.

Capitolul VII

Publicitatea legii

Art. 18. (1) Autoritatea Electorală Permanentă, precum și misiunile diplomatice și consulare ale României în alte state au obligația de a informa și de a face cunoscute dispozițiile prezentei legi, inclusiv procedura votului electronic, tuturor cetățenilor români din România și din străinătate.

(2) Aceste informări vor fi realizate atât în limba română, cât și în limba oficială a statului de domiciliu sau reședință.

Capitolul VII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 19. Instituțiile și organismele implicate în aplicarea dispozițiilor prezentei legi vor asigura păstrarea datelor cu caracter personal în conformitate cu dispozițiile Legii nr.

767/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

Acastă Lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și art. 76, alin. (1) din Constituția României, republicată.

**Președintele Senatului
Călin Popescu Țăriceanu**

**Președintele Camerei Deputaților
Liviu Dragnea**

